

8 października 2012



Wystawa „Malowałam z pieśni”

Muzeum Narodowe w Kielcach zaprasza na wystawę “Malowałam z pieśni. Malarstwo Marianny Wiśnios”. Bogata kolekcja pochodząca ze zbiorów własnych, licząca blisko dwieście prac tej autorki, obejmuje obrazy gromadzone w zbiorach muzealnych w latach 1972-1995 oraz przekazane w darze w 2011 r. przez Barbarę i Czesława Erberów. Wernisaż wystawy odbędzie się 9 października o godz. 18.00 w Sali ekspozycyjnej przy ul. Orlej 3 w Kielcach.

Marianna Wiśnios (1909-1996) urodziła się we wsi Rataje koło Wąchocka, gdzie mieszkała gospodarując na niewielkim kawałku ziemi. Malowanie było jej wielką pasją pielęgnowaną przez całe życie – ujawnioną już w dzieciństwie, ale długo ukrywaną w dorosłym życiu. Po raz pierwszy zaprezentowano jej prace w 1972 r. na Zamku w Szydłowcu, na wystawie wieńczącej konkurs sztuki ludowej Ziemi Kieleckiej.

Malowała na dużych arkuszach papieru pakowego, pergaminie, a potem na papierze rysunkowym i kartonie (ołówkiem, kredkami, farbami do tkanin, akwarelą, plakatówką, długopisem, w późniejszym okresie także flamastrem). Próbowala swoich sił w technice olejnej, na płótnie. Mariannie Wiśnios największy rozgłos i sukces artystyczny przyniosły obrazy o treści religijnej, zwłaszcza pasyjnej. Malowane z wewnętrznej potrzeby (często nocą) i zawsze mocno przeżywane, są odbiciem nie tylko głębokiej religijności, ale i niezwyklej wrażliwości plastycznej malarki. Mniej liczne są obrazy o tematyce świeckiej, nazywane przez nią „światowymi”: ilustrujące codzienne życie na wsi, inspirowane lokalnymi podaniami, treścią pieśni żołnierskich oraz piosenek i wiejskich przyśpiewek. Malując postaci, drzewa, krzewy i kwiaty oraz zwierzęta i ptaki, posługiwała się własną, daleką od rzeczywistości formą uproszczeń, podporządkowaną własnej wizji artystycznej. W latach 1950-1972 malowała niewiele i tylko wyłącznie dla siebie, nieakceptowana (jako artystka) we własnym środowisku, nawet przez najbliższych. A potem przyszedł sukces, ogromna radość, ale i niedowierzanie, że tak długo tłumiona obsesyjna potrzeba malowania doczekała się nie tylko zrozumienia, ale i uznania. Twórczość tej samorodnej malarki należy do najciekawszych w Polsce zjawisk z pogranicza sztuki ludowej i naiwnej. W samoradnie podejmowanej tematyce religijnej, opartej na tradycyjnych wzorcach, daje się poznać jako spadkobierczyni sztuki ludowej. Konwencja nazywana naiwną, przejawia się w sposobie, w jaki wzbogaca dawne schematy własnymi wątkami o swoistej poetyce, a dalej – w sposobie, w jaki realizuje własne widzenie świata w tematach laickich.

Obrazy Marianny Wiśnios znajdują się w wielu muzeach w Polsce m.in.: Państwowym Muzeum Etnograficznym w Warszawie, Muzeum Etnograficznym w Krakowie, Muzeum Etnograficznym w Toruniu, Muzeum Narodowym w Kielcach, Prezentowane były w Niemczech, w Brukseli, w Stanach Zjednoczonych i Meksyku. Jej prace znajdują się w siedzibie Światowej Organizacji Ochrony Własności Intelektualnej w Genewie, w Muzeum Polskim w Raperswillu i w wielu prywatnych kolekcjach na całym świecie. Otrzymała cztery znaczące nagrody artystyczne: im. Brata Alberta (1983), im. Jana Pocka (1983), miesięcznika „Przemiany” (1989), im. Oskara Kolberga (1991).